

TELEVIZNÍ SERIÁL
JANA PRUŠINOVSKÉHO
A PETRA KOLEČKA

TRPASLÍK

TRPASLÍK

Obyčejná rodina z Nymburka. Jarda a Katka Staňkovi. Vedou spolu provaznictví v uličce u náměstí. V obchodních i rodinných strategiích se ale, slušně řečeno, dost často neshodují. Jejich patnáctiletý syn Luděk chodí do kvarty místního gymnázia, chtěl by se stát hip-hoperem, ale zatím se cítí spíš nepochopen. Dcera Janička by se zase navzdory všem ráda stala právníčkou jako její strýc Vladimír Novotný, nejobávanější nymburský právník. Vladimírova krásná žena Pavlína by něco moc ráda, ale vůbec neví, co by to mělo být. To děda Václav ví moc dobře. Má nejradši kaši, ovšem ne tu, co dělají v domově důchodců. Staňkovi, jejich příbuzní, známí a sousedé, nejsou, jak už to bývá, se svými životy docela spokojeni. Že by ale nakonec mohlo být i hůř, na to v rozhodující chvíli nikdo z nich samozřejmě nemyslí. Kreativní producent **Michal Reitler** ke spolupráci s Janem Prušinovským a Petrem Kolečkem uvádí:

„Je radost sledovat, jak jsou oba neúnavní v hledání ještě lepšího řešení, jak jsou otevření připomínkám, jak umějí být důslední i neústupní, zahlédnou-li hrozbu kompromisu. Možná i proto, že se potkali po delší době, kdy se každý věnoval svým projektům.“

JAN PRUŠINOVSKÝ: ŘÍKÁM OTEVŘENĚ, MŮŽE TO BÝT TĚŽKÝ PRŮŠVIH

Prušinovský a Kolečko – nevzniká něco jako značka (podobně jako u dvojic typu Svěrák a Smoljak, Hřebek a Jarchovský atd.)? Diváci od Vás dvou mají nějaká očekávání a s tím souvisejí případná zklamání, není-li doručeno to, co tvoří značku. Vnímáte to nějak? Co jsou „atributy“ značky Prušinovský a Kolečko? Naše spojení není jako u zmiňovaných dvojic. My s Petrem vlastně nespolupracujeme výhradně, a dokonce bych ani neřekl, že často. A dá se říct, že jsme se spolu naučili psát až poměrně nedávno. Okresní přebor jsem připravil prakticky sám a Petr do toho vstoupil až posléze jako druhý scenárista. Čtvrtá hvězda byla výsledkem střetu tří autorů. Mě, Petra a Mirka Krobota. Trpaslík je vlastně první text, který jsme spolu dělali jako tvůrčí dvojice, tedy od námětu po poslední verzi. Ale nemyslím si, že bychom se stali tvůrčí dvojicí výše zmíněného typu. Petr má spoustu svých projektů a je napojen i na jiné režiséry a já jsem zase napojený i na jiné scenáristy. Každopádně se na sebe vždycky těšíme.

Jakým způsobem vlastně s Petrem Kolečkem pracujete? Vyměňujete si napsané texty? Jste fyzicky při psaní spolu? Jak poznáte, co je vtipné?

Konkrétně u Trpaslíka jsme se nejprve hodně scházeli a jenom po sobě házeli nápady. Když se nějaký ujal a shodli jsme se, tak jsme napsali obsah jednotlivých dílů. Potom jsme si epizody rozhodli, kdo co bude psát, ty napsali a navzájem si to prohazovali. Vznikají absurdní situace, kdy už sami nevíme, kdo co vymyslel, a kritizujeme své vlastní nápady. Když jsme byli s textem spokojení, tak jsme to dali čist dramaturgům a ti to poznámkovali. Tuhle fázi Petr dost nesnáší a naopak já ji mám moc rád, přestože u toho vlastně také dost trpím. Většinou pak text finalizují sám, ale není to proto, abych měl poslední slovo. Zprv si tím text memoruji, abych si ho pamatoval pro natáčení, a také ho často ještě měním po čtených zkouškách, kde ho rozebírám s herci.

V jednom rozhovoru jste řekl, že jako scenárista máte absolutní svobodu, zatímco jako režisér jste spíše manažerem. Tady jste opět obojí. Omezujete sám sebe už při psaní? Nebo myslíte při psaní na to, jak obtížné bude zrovna tohle zrežirovat? Zkrátka – funguje tam nějaká autocenzura?

Autocenzura panuje spíš ve výběru látky. Například jsem určitou dobu uvažoval o tom, napsat scénář o hokejových mistrech světa, kteří posléze skončili v komunistic-

kém lágru. Když jsem viděl fotky, jak vypadala olympiáda ve Svatém Mořici, kde se hrál hokej na otevřeném jezeře pod tím nádherným zámekem, prostě mi bylo jasné, že to v Čechách nikdo nezafinancuje, a pokud ano, tak za cenu, že do scénáře bude kecat nějaký zbohatlý taxikář. Takže se snažím vybírat látky, které jsou v českém prostředí zdravě realizovatelné. Co se týče jednotlivých scén, tak se spíš snažím překonávat svou vrozenou neochotu pobývat na natáčení déle, než je nutné. Víím, že natočit vtipný dialog u stolu je méně náročné než natočit vtipnou situaci, která je v pohybu. Čím dál více se snažím svou vlastní komfortnost překonávat, ale není to snadné. Naprosto rozumím Woodymu Allenovi, proč chce točit maximálně dva bloky od svého bytu a natáčí čistě dialogové přestřelky, nejlépe v jednom záběru. Stejně jako on chci být doma na večeri.

U Kober a užovek jste sám přiznal, že jste média trochu vmanipuloval do označení „sociální drama“ – pojdme tomu předejít u Trpaslíka a definujte žánr.

Trpaslík je dobrodružná rodinná komedie, která není pro celou rodinu. Nebo první rodinná komedie s označením mládeži nepřístupné. Taky jsem někomu říkal, že jsem chtěl natočit něco, co by se mi líbilo, kdyby mi dneska bylo patnáct. Nevím, co z toho definuje Trpaslíka nejlépe a co je manipulace.

Ještě ke Kobrám a užovkám – taky jste řekl, že scéna u hracích automatů vychází z Vašeho reálného zážitku. Jak moc pracujete s vlastními historkami ve scénářích a jak moc toho je v Trpaslíkovi?

To jsou takové detaily. Třeba jezdím na skútru a párkrát jsem z něj spadl. Většinou je to hrozně trapný pád. Ze skútru totiž z devadesáti procent člověk spadne, když se rozjíždí nebo když zastavuje. Tohle jsem v Trpaslíkovi několikrát použil.

Když jste Trpaslíka připravovali, mluvil jste o navázání na „macourkovskou tradici“. Co jste tím přesně myslel? A povedlo se?

Je to už hodně dlouho, co jsem viděl jednu Petrovu divadelní inscenaci pro děti na Kladně. Byla o chlapečkovi, který dostal k narozeninám Game Boye. Nechtěl ho dát z ruky. Petr pro ty děcka definoval závislost na počítačových hrách jako prapodivnou nemoc. Rodiče tahali chlapečka s Game Boyem v ruce po doktorech, cpali ho práškama a nakonec mu doktor dokonce chtěl amputovat ruce. Svým principem a lehkostí mi to připomnělo pohádky Miloše Macourka, hlavně ty knižní, třeba o chlapečkovi, co se mamince schoval v mixéru a ona z něj upekla bábovku. Přesně něco takového jsme s Petrem chtěli udělat. Absurdní princip, dovést něco do groteskní, ale pravdivé krajnosti. Vůbec nejde o nějaká kouzla nebo pohádkové světy naruby. Tak známe Macourka z povrchu. V tom jeho světě je fantastické především to, jak se nikdo nediví, že učitelce narostou králičí zuby. Jak všichni

řeší ty šílené situace pragmaticky. Učitelce se řekne, že si ty zuby musí brousit, jinak je bude mít až k bradě. Tenhle kód jsem měl na mysli. Jestli se to povedlo, to fakt nevím. Ale hodně jsme se snažili a trvalo nám to opravdu velmi dlouho. První verze Trpaslíka vznikly někdy po natáčení Okresního přeboru, to je už osm let. Říkám otevřeně, může to být těžký průšvih.

Proč Nymburk?

Asi rok před natáčením jsem jel náhodou do Nymburka. Nebylo to nijak cílené. Měl jsem nějakou časovou proluku a toulal jsem se po městě. Tak nějak jsem si představoval místo, kde se příběh Trpaslíka odehrává. To samé bylo i u Kober a užovek. To jsem se také jednou omylem toulal po Kralupech.

Jak se přemlouvá Josef Abrahám, aby si zahrál senilního starce?

Josef je stará škola a to já mám hrozně rád. Dlouho váhá, všechno řeší dopředu, trochu se nekamarádí s mobilním telefonem, takže tak. Pár lidí mi říkalo, že to herec jeho kalibru nevezme, ale já to natruc zkusil. Dal jsem mu scénář a neřekl mu, jakou roli by měl hrát. Zavolał asi za týden a řekl, že by si zahrál toho dědečka.

Trpaslík se hemží teenagery a bývá docela problém pro tvůrce středního věku, aby nezobrazovali jejich svět svým pohledem. Nebáli jste se trapností?

Strašně jsem se toho bál. Byla to moje noční můra, ale

zároveň největší výzva a pro mě středobod celého projektu. Nebudou moje fóry pro ty pubertáky trapný? Nebudou se kroutit a dělat blbosti, nebudou se smát některým vyloženě anachronickým replikám? Vůbec jsem nevěděl, jak na to. Tak jsem jim to řekl. Říkal jsem třeba: „Tohle se vám říká dobře? Jak bys to řekl ty? Co bys v téhle situaci udělal?“ Holky se třeba v jedné scéně při pozdravu objaly a líbaly a já říkám: „Holky, ale vy jste se před hodinou viděly ve škole, proč se líbáte, jako byste se neviděly tejdne?“ A ony, že to tak dělá. Tak říkám, oukej, tak to tak dělejte. Určitě mi někdo někde vyčte, že jsem je třeba i zneužil, ale to rozhodně popírám. K ničemu jsem je nenutil a někdy jsem je spíš krotil. Protože to nebyli herci, chvíli to samozřejmě trvalo, než se to nějak chytlo. Také s námi byl někdo déle a jiní zase jenom tak nárazově, ale postupem času jsem začal cítit, že je to snad i baví. Málokdy se ráno těším do práce, asi jako kdokoli jiný, ale vždycky, když jsem v autě v plánu viděl, že točím s touhle partičkou, strašně jsem se těšil. I když ten řev, co vyrábí celý den ve škole, je opravdu vyčerpávající.

Nechtěl jste na place novináře, jen velmi málo informací se z natáčení dostalo ven. Je to tak trochu tajný projekt – proč ta zdrženlivost?

Když jsem dělal Okresní přebor nebo Čtvrtou hvězdu, tak to bylo celkem jasné. Tam se řeklo, že je to o fotbalistech nebo o hotelu. Trpaslík se ale neopírá o nějakou konkrétní komunitu, není to profesní seriál. Jeho hlavním motorem je příběh. Trpaslíka jsem se pokusil vyprávět jako dobrodružství a v tom dobrodružství se většinou

něco hledá, odkrývá nějaké tajemství. Moc bych si přál, aby ho odkryli diváci sami, byli překvapení, co se stane, a snad je i zajímavé, co se stane dál. Proto jsme si řekli, že se budeme snažit právě tyhle emoce nekazit tím, že jim odkryjeme karty nějakými reportážemi nebo nabušeným trailerem, ze kterého se dá hned přečíst, o čem to bude. Sám mám někdy pocit, že tu samotnou emoci ze sledování nějakých filmů nebo seriálů si už pro sebe kradou ty kampaně. Všechno je předem hned nejlepší, nejzábavnější a nejnabušenější. Lidí jsou pak zklamání, protože to nejlepší, nejzábavnější a nejnabušenější už znají právě z té kampaně a nic víc už v samotném filmu nebo seriálu není.

PETR KOLEČKO:

I TERMINÁTOR SE VÍC BOJÍ SMRTI NEŽ MY DVA TRAPNOSTI

Prušinovský a Kolečko – nevzniká něco jako značka (podobně jako u dvojic typu Svěrák a Smoljak, Hřebek a Jarchovský atd.)? Diváci od Vás dvou mají nějaká očekávání a s tím souvisejí případná zklamání, není-li doručeno to, co tvoří značku. Vnímáte to nějak? Co jsou „atributy“ značky Prušinovský a Kolečko?

Myslím, že úplně takový pár nejsme, protože já jsem s Honzou většinou spoluautor scénáře a on to režíruje, takže čistě matematicky jsem pouze čtvrtina scenáristicko-režijního týmu. Jiné to bude u připravovaného seriálu Most, který jsem psal sám, a Honza to bude režírovat, u Trpaslíka jsem ale opravdu jen jeho pravá ruka. Také je asi potřeba říct, že oba děláme hodně projektů jeden bez druhého, já jen s jiným režisérem jako sólový scenárista a on s jinými scenáristy nebo úplně sám. Myslím, že to je vlastně i trochu odpověď na ty atributy. My se prostě snažíme s Honzou najít co nejlepší cestu k výsledku, ať už jsme v jakémkoli gardu. Myslím, že spolu vzájemně docela dokážeme potlačit naše ega. No a to, že se hledají nové cesty, je i tím atributem. Asi nikdy jsme ještě nedošli na úplný konec, ale bavíme se u toho a lidi snad docela taky.

Jakým způsobem vlastně s Honzou Prušinovským pracujete? Vyměňujete si napsané texty? Jste fyzicky při psaní spolu? Jak poznáte, co je vtipné?

Fyzicky spolu nejsme. Vždycky přepisujeme jeden po druhém. Každý dělá jednu verzi, dokud ten druhý neřekne, že to je. Samozřejmě poslední slovo má pak na place Honza, protože on je u té realizace, kde dochází ještě k dílčím, většinou dialogovým změnám. Že je to vtipné, musejí poznat diváci. My si to můžeme jen myslet.

Když jste Trpaslíka připravovali, mluvil Jan Prušinovský o navázání na „macourkovskou tradici“. V čem, podle Vás, ta tradice spočívá a povedlo se?

Myslím, že jde asi o tu kombinaci fantaskních prvků a každodenní reality. V tom opravdu asi nějak navazujeme.

Proč Nymburk?

Ono se tam nějak točí docela často. Nymburk se tak stal televizním a filmovým reprezentantem bezejmenného českého maloměsta.

Trpaslík se hemží teenagery a bývá docela problém pro tvůrce středního věku, aby nezobrazovali jejich svět svým pohledem. Nebáli jste se trapností?

Na to jsem zapomněl u těch atributů. Trapnost, to je typický atribut naší tvorby. A té my se teda skutečně nebojíme. Myslím, že i terminátor se víc bojí smrti než my dva trapnosti.

Honza Prušinovský definoval žánr Trpaslíka jako „dobrodružnou rodinnou komedii, která není pro celou rodinu“. Jak byste jej definoval Vy? Sám jste v jednom rozhovoru řekl, že se snažíte především naplňovat žánr.

To jsem řekl, ale zapomněl jsem dodat, že s výjimkou projektů, které dělám s Honzou. Tam vždy hledáme nové cesty a s žánry si zas tolik neděláme hlavu. Já bych to definoval jako „laskavě krutou pohádkovou komedii“. Třeba. Ale je to jedno.

STAŇKOVI Z NYMBURKA

LUDEK STANEK

Yoyo motherfucker sexy bitch!

Patnáct let, kvartán nymburského gymnázia s nepříliš lichotivými studijními výsledky, fanoušek hip-hopu. Kamarádí se se spolužákem Hudrou a chodí se spolužačkou Jolanou Vanýskovou.

JANA STAŇKOVÁ

Rozhodla jsem se, že budu právníčka jako ty, dědo.

Ludkova mladší a chytřejší sestra. Hloubavá, snaživá, spravedlivá, nebojácná. Oproti Ludkovi sebejistá, vždycy si ví rady.

KATKA STAŇKOVÁ

Uvědomuješ si, že po tvym boku ve mně zmírá ženství?

Maminka Ludka a Jany. Živnostnice obchodující s motouzy a bavlněnými šňůrkami. Upracovaná, nespokojená a zoufalá.

„Jako matka je starostlivá, utahaná, přetažená a ŠOKOVANÁ, jako žena nespokojená, podrážděná, přehlížená a ŠOKOVANÁ. V Nymburce jí chybí VŠECHNO, ale to by jí chybělo VŠUDE, pokud se nepřestane chovat a vypadat jako chlap.“

Marika Procházková

JARDA STANEK

Kometa doma... 3,4. To je slušný.

Hlava rodiny Staňkových, gaučový sportovec. Snad kdysi hrával hokej, dneska už ho ale nehraje, zato sleduje tabulky a žebříčky hokejové ligy a extraligy.

„Jarda Staněk by o sobě nejspíše řekl, že je přísný, ale spravedlivý. A že je rodinný typ. A není pravda, že není vnímavý nebo netečný. Konec konců ho nejlépe charakterizuje jeho vlastní věta: ‚Hochu, já jsem citlivěj jako prase!‘ Fantaskní svět Honzy Prušinovského mi ničím reálný svět nepřipomíná, protože to reálný svět je!“

Michal Suchánek

VLADIMÍR NOVOTNÝ

My právníci nelžeme, my interpretujeme pravdu.

Ambiciózní právník a majitel největší právní kanceláře v Nymburce. Manipulace, peníze a moc jsou jeho hnacím motorem. Arogantní a všeho schopný sexista s krásnou ženou Pavlínou, jejímž hnacím motorem je šampaňské.

„Vladimír jistě může být postavou velmi reálnou. Prostě dobrák, dobráček! Samozřejmě mě to bavilo. Takovou postavu jsem na divadle nehrál, je to dost daleko od Cyrana z Bergeracu, i když jedna podobnost mě napadá... Jestli má blízko k současné společnosti, na tuto otázku nechť si společnost odpoví sama. Nějaké průsečky tam budou. :-) Trpaslík je ve své podstatě taková svérázná moralita.“

Martin Hofmann

VÁCLAV NOVOTNÝ

Bude kaše?

Otec Katky Staňkové a Vladimíra Novotného. Selektivně senilní důchodce, který žije v domově pro seniory. Kdysi také obávaný právník, jako dnes jeho syn.

ANOTACE JEDNOTLIVÝCH DÍLŮ TRPASLÍKA ANEB ŠEST DNÍ, KTERÉ OTŘÁSLY NYMBURKEM

PONDĚLÍ

Ludřkovi je dneska patnáct. Od rána mu ale nic nevychází tak, jak by si přál. Hádka se školní láskou Jolanou, posměch věčného rivala Zounara i zrada kamaráda Hudry ho pěkně otráví. Nespravedlivý trest od učitelky pěstířských prací je pak vrcholem nepovedeného dne. Doma ho navíc čeká rodinná oslava s dědou Václavem...

ÚTERÝ

Po těžké pondělní noci nastává ještě těžší úterní ráno. Katka spěchá dopoledne do školy, aby podala vysvětlení ohledně Ludřka. Jarda by se nejraději navždy zamkl v garáži, musí ale s dědou Václavem zpátky do domova důchodců. Náročný den pak pro mnohé končí ve vinárně U Kocourka, kde to ale dopadne všelijak...

STŘEDA

Pravidelný tenisový trénink právníka Vladimíra nečekaně překazí jeho koncipient Šoural. Vladimír musí řešit chování svého otce a při jednání s vedením domova důchodců nepochodí tak, jak by si přál. Věčný smolař Šoural bude mít tentokrát lepší večerní program než úspěšný Vladimír, večer si domů přiveze krásnou blondýnu...

ČTVRTEK

Luděk řeší svůj vztah s Jolanou, která už s ním prý nechce chodit. Čtvrteční školní basketbalový mistrák chlapy zvedne ze sedaček. Trenérka Holušová totiž nečekaně zamíchá sestavou mužstva a Katka s Jardu se kvůli bezpečnosti musejí dát na útěk. Luděk dvakrát nečekaně zaboduje, ale jeho spoluhráči ani Jolana to vůbec neocení...

PÁTEK

Škola musí řešit další naléhavý problém. Kde ubytovat ty, co znenadání přišli o střechu nad hlavou, aby nenarušili chod školy? Knihovnik Karas pojme podezření, že to, po čem dlouhé roky pátrá, musí být konečně někde nablízku. Městem se potulují podivní lidé, televizní štáb ani policie si nevědí rady a mnozí jsou za to rádi...

SOBOTA

Luděk s Janičkou zkusí poslední možnost, aby se jim povedlo napravit, co kdo v posledních dnech pokazil. Že s písni na rtech jde všechno lépe i tam, kde si mnozí myslí, že pomůže hrubá síla, se společně přesvědčí hned po ránu v chatové osadě v Roblíně. Ani probdělá noc ale nakonec nezabrání rozuzlení nymburské apokalypsy, která zdánlivě končí...

hraji: Michal Suchánek, Marika Procházková, Jakub Šorm, Tereza Taliánová, Martin Hofmann, Milena Minichová, Jana Šulcová, Petr Nárožný, Martin Kyšperský, Josef Abrhám, Martin Myšička, Nami Havelková a další
režie: Jan Prušinovský
dramaturgie: Markéta Navarová
scénář: Jan Prušinovský a Petr Kolečko
producenti: Ondřej Zima a Jan Prušinovský
kreativní producent ČT: Michal Reitler
hlavní kameraman: Petr Kobloušek
střih: Lukáš Opatrný a Michal Böhm
zvuk: Matěj Matuška a Michal Čech
hudba: Ondřej Anděra
architekt: Jan Novotný
kostýmy: Ivan Stekla
výkonný producent: Silvie Michajlova
výkonný producent ČT: Matěj Stehlík
pro Českou televizi vyrobila společnost OFFSIDE MEN

Tiskové oddělení

tel.: 261 133 405

e-mail: pressct@ceskatelevize.cz

www.ceskatelevize.cz

© Česká televize 2016